

Analysavdelningen
Enheten för energimarknader
Daniel Friberg
016-544 20 06
daniel.friberg@energimyndigheten.se

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, enheten för
mervärdesskatt och punktskatter

Yttrande angående delar av BNP-indexering av skatterna på kemikalier i viss elektronik och på avfallsförbränning

Sammanfattning

- Energimyndigheten avstyrker en BNP-indexering av skatten på avfallsförbränning.
- Skatten riskerar att på sikt bidra negativt till nyinvesteringar i kraftvärme. En BNP-indexering riskerar att ytterligare bidra till minskade incitament att investera i kraftvärme och därmed lokal effekt.
- Energimyndigheten konstaterar även att skälet som anges till uppindexeringen, nämligen att skatten kommer att styra effektivare mot de nationella klimatmålen, inte stämmer överens med den slutsats som tidigare dragits gällande skattens ändamålsenlighet eller som konstaterats i Skatteverkets utvärdering av skatten.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten avstyrker en BNP-indexering av skatten på avfallsförbränning och konstaterar att införandet av skatten redan i nuläget påverkat aktörernas investeringsvillighet negativt. Att höja skatten ytterligare skulle då riskera att bidra till den utvecklingen.

Utöver skatten på avfallsförbränning så ingår värmeproduktionen från avfallsförbränning redan i EU-ETS där vi inom ramen för *fit-for-55* också ser föreslagna skärpningar för att uppnå ett klimatneutralt EU fram till 2050.

Målet med införandet av avfallsförbränningsskatten var att minska förbränningen av fossilt avfall med tillhörande miljöeffekter. I Brännheta Skatter (SoU 2017:03) gjordes emellertid bedömningen att skatten ifråga inte skulle få någon sådan

effekt.¹ Även i Finansdepartementets egna PM (dnr Fi2021/04051) står det att skatten på avfallsförbränning bedöms ha en mycket begränsad påverkan på de totala utsläppen av växthusgaser.

I Energimyndighetens remissvar (dnr 2018–12247) avstyrktes skatten på just den grunden. Istället föreslogs att insatser bör riktas mot de aktörer som har rådighet över avfallets uppkomst.

Även Skatteverkets utvärdering² kom fram till att skatten inte styr verkningsfullt mot de mål som motiverar skatten samt att "...skatten troligen inte kommer att underlätta för omställningen till en cirkulär ekonomi eftersom varken avfallsflöden, materialåtervinning, produkters design eller växthusgaser bedöms påverkas i någon större utsträckning på längre sikt."

En höjning av skatten på avfallsförbränning genom en BNP-indexering skulle därmed sannolikt inte bidra till en effektivare styrning eftersom skatten, så som den är utformad, inte styr effektivt och ändamålsenligt mot minskad förbränning av fossilt avfall. Samtidigt kan konstateras att höjningen skulle kunna bidra till negativa konsekvenser för energisektorn genom minskade incitament att investera i kraftvärme. Detta skulle kunna leda till minskad lokal effekt i städer med begränsad överföringskapacitet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Robert Andréén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschefen Anders Wallinder, chefsjurist Rikard Janson och handläggaren Daniel Friberg. Föredragande har varit handläggaren Daniel Friberg.

Robert Andréén

Daniel Friberg

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift.

¹ "Syftet med den föreslagna skatten är att styra avfall från energiåtervinning till återanvändning och återvinning av material. Skattens styreffekt för att uppnå det uttalade syftet bedöms mycket begränsad." (SoU2017:03 Kap 15.6)

² Utvärdering av avfallsförbränningsskatten (dnr. 8–861014)